

A Diósd Református Gyülekezetben elhangzó, újévi (január 3-i) istentisztelet írott változata

Igeszakasz: János evangéliuma 1,19-34.

„[19](#) János így tett bizonysgot, amikor a zsidók papokat és lévítákat küldtek hozzá Jeruzsálemből, hogy megkérdezzék tőle: Ki vagy te? [20](#) Ő megvallotta, és nem tagadta. Ezt vallotta: Én nem a Krisztus vagyok. [21](#) Erre megkérdezték tőle: Hát akkor? Te vagy Illés? Ő azt mondta: Nem az vagyok. – A próféta vagy? Így válaszolt: Nem. [22](#) Ezt mondták tehát: Ki vagy? – hogy választ adhassunk azoknak, akik elküldtek minket: mit mondasz magadról? [23](#) Erre ő így felelt: „Én kiáltó hang vagyok a pusztában: egyengessétek az Úr útját”, ahogyan Ézsaiás próféta megmondta. [24](#) A küldöttek között voltak farizeusok is, [25](#) és ezek tovább kérdezték őt: Miért keresztepsz hát, ha nem te vagy a Krisztus, sem Illés, sem pedig a próféta? [26](#) János így válaszolt nekik: Én vízzel keresztelek. De közöttetek áll az, akit ti nem ismertek, [27](#) aki utánam jön, és én arra sem vagyok méltó, hogy saruja szíját megoldjam. [28](#) Ez Betániában történt, a Jordánon túl, ahol János keresztelt. [29](#) Másnap János látta, hogy Jézus hozzá jön, és így szólt: Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét! [30](#) Ő az, akiről én megmondtam: Utánam jön egy férfi, aki nagyobb nálam, mert előbb volt, mint én. [31](#) Én nem ismertem őt, de azért jöttem, és azért keresztelek vízzel, hogy ismertté legyen Izráel előtt. [32](#) Így tett erről bizonysgot János: Láttam, hogy a Lélek leszállt az égből, mint egy galamb, és megnyugodott rajta. [33](#) Én nem ismertem őt, de aki elküldött engem, hogy vízzel kereszteljek, ő mondta nekem: Akire látod, hogy leszáll a Lélek, és megnyugszik rajta, ő az, aki Szentlélekkel keresztel. [34](#) Én láttam, és bizonysgot tettem arról, hogy ő az Isten Fia.”

Javasolt énekek: énekeskönyvünk 226,227 énekei

Igehirdetés

Életünk célján is elgondolkodunk így év elején, akarva, akaratlanul. Lezárjuk az elmúlt évet, végig gondoljuk, hogy mi volt jó, és mi nem, milyen veszteségeink vannak, és miket nyertünk meg. Majd ráfordulunk a következő évre, amit az adhat nekünk. Tervezünk. Népszerűek a világi tervezők is: alkalmazások, programok, amik segíteni próbálnak ebben nekünk. Vannak terveink, még ha szűkösek is, a mögöttünk lévő események miatt. De ezek a terveink és elképzeléseink beszélnek arról, hogy mi tesz boldoggá és teljessé minket? Mi az életünk célja? Mi felé megyünk?

A mai Ige abban segít minket, hogy még jobban megértsük: Mennél inkább túlmutatunk (látunk) önmagunkon, annál inkább életünk valódi célja, emberségünk valódi megtapasztalása felé tartunk. Azaz: **Miközben túlmutatunk önmagunkon Istenre, válunk igazán emberre.**

Lássuk, miről szól a mai történetünk!

Karácsonyi ünnepkörben vagyunk, János evangéliumának első részét olvassuk.

(19-23. versek) János evangéliumában a felolvasott szakaszban Keresztelő Jánost látjuk, aki Jézus nyilvános szolgálatba lépése előtt szolgált, tevékenykedett Izraelben. A zsidó vallási vezetők követői érkeznek hozzá azzal a kérdéssel: „Ki vagy?” Szinre lép valaki, akire hallgatnak az emberek, így a hivatalos vezetők (papok, írástudók) látni akarják, kivel van dolguk. János válaszában világossá teszi: Nem a Messiás – azaz a megígért Megváltó ő. Nem ő az. Pedig népszerű, lelkesítő ember, aki Isten felé fordítja az embereket. Hát akkor ki? - kérdezik tőle. Illés, vagy „a” próféta? Nem, nem. Nem vagyok ezek a titulusok, váradalmak. Hát akkor mond meg ki vagy! „Kiáltó hang”: Aki az Úr előtt kiállt. Aki a Király előtt érkezik. Valaki, aki az utat javíttatja, hogy jöhessen az Úr.

(24-28. versek) Aztán a keresztelésre térnek rá. Honnan veszed a jogot, hogy keresztelj? - kérdezik szinte. Nem én vagyok a fontos – összegezzük most a választ. Én vízzel keresztelek, de jön utánam valaki, aki nagyobb, mint én, aki már közöttetek van. Akinek saruja szíját sem vagyok méltó megoldani – mondja János. Azaz Keresztelő szóval és tettel is Krisztusra mutat.

(29-34. versek) Végül aztán találkoznak János és Jézus. János rámutat: Íme, az Isten Báránya, aki elveszi a világ bűnét. A kereszteléskor a Lélek jelképe – a galamb Krisztusra száll. Jel ez János számára, hogy Ő az, Keresztelő pedig világossá teszi mások számára is: bizonysgot tesz Őróla – tanúskodik Krisztusról.

Az egész történetben Jánost úgy tudjuk elképzelni, mint aki Krisztusra mutat. Mint aki túlmutat önmagán. Ő és nem én. Engem kerestek, de az én életemnek Tőle és miatta van értelme. Nem én vagyok nagy, Ő a nagy. Én nekem vannak tetteim, tesztek, keresztelek, de Őmiatta, hogy Ő ismert legyen.

(Érdekes megemlíteni Matthias Grünewald Golgota képét – ahol Jánost így a kereszt mellett ábrázolja, amint rámutat Krisztusra; felette az írás: „Néki növekednie kell, nekem pedig alább szállanom.”)

Persze nem vagyunk Keresztelő Jánosok, de mégis tanulhatunk és „növekedhetünk” valódi emberségünkben, ebben az önmagunkon túlmutató – Istenre mutató életben, pont így év elején. Három aspektusból nézzük meg ezt az egy mondatot, tételt.

I. Keresztelő – sajátos küldetése révén is, de **Jézushoz képest határozza meg önmagát.**

Ki vagy? - kérdezik. Ő előtte megyek - válaszolja. Ez az ő sajátos küldetése. Még november végén volt alkalmam szólni – Bizakodjatok címmel – ígehirdetésben hasonló gondolat körben. Kihez képest határozod meg magadat? Ki vagy? Igazi XXI. századi kérdés ez - meg XVI. századi is. A reformáció korában született Heidelbergi Káténk is ezzel kezdődik. Hogy ki vagyok, az azt jelenti, hogy kié vagyok. Istené. Életem, halálom, testem, lelkem a Krisztus megváltása révén az Övé. Ezért nem vagyok a hírek, vagy a betegség, vagy a halál meghatározásában. Vagy így év elején még bátran tegyük hozzá: a sikereim, a munkám, az elért eredményeim vágyott fogja. Nem ezek határoznak meg. Kire nézve határozom meg magamat idén? Ki vagyok? ebből fakad aztán részben, hogy merre megyek. Ha tudom, ki vagyok, tudhatom, hogy merre kell menjek. Különben az első kanyarnál – most képletesen – jönnek okos emberek, akik megmondják, hogy „mit kell csináljak/gondoljak”. Kell azt csinálnom/gondolnom? Ki vagy?

II. Keresztelő Jézushoz képest határozza meg magát, és világossá teszi: **Krisztus a nagyobb.**

Így mondja például: „Még a saruja szíját sem vagyok méltó megoldani”(27.vers). „Ő, aki elveszi a világ bűnét”. (29.vers) Ő. Ő a nagy. Az egész szakaszban ez a domináns lüktetés. Hogy jelenik meg ez ma? Például az istentiszteletben, ami jel a keresztények között. Mert az istentiszteletben ezt tesszük: „Ő a nagy”. Kinyilvánítjuk: Van fölöttem lévő. Aki mozgat, cselekszik, dolgozott körülöttem és bennem. Az istentisztelet dicsőítés, magasztalás, hogy Ő mindenek felett való Úr. Azaz az istentisztelet, nem orvosi rendelő (pusztán). Az is. De nem kizárólagosan. Amikor bejövök szomorúan, kimegyek örömmel. Ez is igaz lehet. De ez azt feltételezi, hogy hétfőtől szombatig kint vagyok a bűnös világban, ahol sok sebet és fájdalmat szerzek és bántanak, és akkor vasárnap gyógyulok. Mondom, ebben is van igazság. De ezzel szemben – mindjárt a hétköznapiakra is kitérek bővebben -, de a vasárnap annak megvallása, hogy Ő volt ott a hétköznapiokban. Valaki a múlt héten mondta az istentiszteletet követő beszélgetésben (zoomon). Annyiszor megéli, hogy ott van Isten, ad, jelen van az élet apró csodáiban. És erről „bizonyosságot tett köztünk”. Ő hétfőtől szombatig „rendel, és gyógyít”, és szól és cselekszik, ott az életedben, vasárnap pedig eljövünk, hogy megvalljuk, mint Keresztelő: Ő a nagy. Nagyobb és hatalmasabb és dicsőbb mint mi. Ez emberi életünk végső célja és értelme. Túlmutatni arra, Aki teremtett minket, Aki megváltott minket, és aki nélkül nem tudunk igazán cselekedni. (kifejező a szőlőtő-szőlővessző képe ebben János evangéliuma 15. részében) Ebben az évben gyülekezetünkben újra és újra szeretnénk ezt megélni. Istentiszteleteinken ezt megtapasztalni.

III. És itt toporgunk a harmadik gondolatnál, ezek szorosan összefüggnek. Hogy akkor velünk mi van? Hát akkor van értelme dolgozni hétfőtől szombatig? Akkor lesz értelme ennek az évnek, és benne a munkáknak? Hát úgy, ahogy sokszor keressük, nem sok. Amikor azért dolgozom, hogy elmondják: „ügyes voltál”, „jó voltál”, „hasznos voltál”, „sikeres voltál”. Persze fontos a bátorítás, de amikor ezért csináljuk, az üressé tesz minket. Sok jó pontot akarunk gyűjteni. Mi. Mert sokszor feladataink határoznak meg, hogy mi legyünk nagyok, hogy mi legyünk „valakik”.

Elképesztő ezzel szemben a Keresztelői modell. Aki Krisztusra nézve határozza meg magát, Őt dicsőíti, és mégis, **teszi a maga dolgát, úgy, hogy ezzel is Őrá mutat.**

Keresztelő dolgozik: keresztel. Azért, hogy az embereket felkészítse Jézus érkezésére. Beszél Jézusról, „felismerteti” Krisztust. Nem vagyunk Keresztelők, de mégis lüktet itt valami, ami minket is értelmes életre hív. Tenni, cselekedni, dolgozni, úgy hogy azzal Istenre mutatunk. Azaz munkánk szépsége, rendezettsége, korrektsége mind keresheti a Mindenhatót, Őrá mutathat. Teremtettségünk titka istenképűségünk - nem nagyképűségünk. Isten saját képmására tett minket: azaz követéivé tett minket. Amit teszünk abban az Ő követői legyünk a világban. Ez a hétköznapi célja. Hétfőtől szombatig magasztalni tetteinkkel Krisztust. Munkánk szépségével, rendjével, és azzal a lelkülettel, ahogy azt tesszük. Erre kaptunk mandátumot a teremtésben, és ezt veszítettük el a bűnesetben. Ettől vagyunk elszakadva. DE ezt nyerjük vissza még teljesebben Krisztusban. Erre vagyunk megváltva. Istent magasztaló hétköznapi életre. Ahol munkánknak nem rabjai vagyunk, hanem szabad végzői. Nemcsak anyagi értelemben, de lelki értelemben: mert rabjai vagyunk, mikor függünk a sikertől, és hogy a munkánk által dicsőítsenek minket. De Krisztus által munkánkat *szabadon* végezzük. Mint akik megszabadultunk a rabszolgaságból, és nem mi vagyunk a munkáért, hanem a munka van azért, hogy abban is megmutassuk emberségünket, azaz Krisztusra mutassunk vele.

Ez lehet ennek az évnek az egyik célja tehát. Rátalálni Arra, akire János mutatott. Krisztusra. Aki értelmet, egyedüli értelmet ad az életnek. Mert végre elszakadhatunk önmagunk körül forgó zsákutcáinkból, mert megérhetjük, hogy önmagunkon túlmutató, az Istenre mutató életnek van valódi értelme, aki valósággal cselekedett a Kereszten. Neki kell növekednie.

Őhozzá képest határozzuk meg magunkat, Ő az, aki nagyobb mint mi, ezért Őt dicsőítjük vasárnaponként – akár össze tudunk jönni a gyülekezetben, akár csak otthonainkban tudjuk ezt megtenni. S végül Őt magasztaljuk a hétköznapiakban is, akire nézve a munka is új értelmet nyer.

Így legyen áldott új évünk! Ámen

Imádkozzunk! (Zsoltárok könyve 8. rész)

1 A karmesternek: „A szőlőtaposók” kezdetű ének dallamára. Dávid zsoltára. 2 Ó, Urunk, mi Urunk! Mily felséges a te neved az egész földön, az égen is megmutattad fenségedet! 3 Gyermek és csecsemők szája által is építet hatalmat ellenfeleiddel szemben, hogy elnémítsd az ellenséget és a bosszúállót. 4 Ha látom az eget, kezdet alkotását, a holdat és a csillagokat, amelyeket ráhelyeztél, 5 micsoda a halandó – mondom –, hogy törődsz vele, és az emberfia, hogy gondod van rá? 6 Kevéssel tetted őt kisebbé Istennél, dicsőséggel és méltósággal koronáztad meg. 7 Úrrá tetted kezdet alkotásain, mindent a lába alá vetettél: 8 a juhokat és marhákat mind, még a mezei vadakat is, 9 az ég madarait, a tenger halait, amelyek a tenger ösvényein járnak. 10 Ó, Urunk, mi Urunk! Mily felséges a te neved az egész földön!

Diósd, 2020. január 3.

Pogrányi Károly